

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Art. III. De Evcharistiæ Sacramento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

plurimi Sacerdoti hanc benedictionem committi à Pontifici

ARTICULUS III.

De Eucharistiæ Sacramento.

I. De hac Sacramento septem communiter quæstiones
moventur ab Authoribus, videlicet de Institutione,
Materia, Forma, Effectibus, Ministro, subjecto, sacrificii
circa quas quæstiones, quid Theologi sentiant, breviter
hoc articulo indicabitur.

II. Q. I. Quid de Institutione Eucharistia doceant Theologi
Resp. sequentia præcipuè. 1. Eam esse Sacramentum
corporis & sanguinis Domini sub speciebus panis & Vini ad
spiritualem animæ refectioem institutum. 2. Sacramentum
hoc esse in nocte cœnæ ultimæ institutum, uti clarè tum
Indentino S. 13. c. 1. colligitur; & verò etiam conveni-
enter hoc tempore institutum esse tribus rationibus pro-
bat. 1. Thomas q. 73. a. 5. eò quod scilicet congruum fuerit,
Christus in propria specie discessurus seipsum in Sacra-
mentali specie velut monumentum relinqueret, sicque effi-
ceret ut coleteretur jugiter per mysterium, quòd semel offer-
retur in pretium. Deinde verò conveniens quoque erat,
quoniam Sacramentum Agni Paschalis fuerat consumman-
dum, aliud Sacramentum perfectius substituere. Et de-
bet deesse, ut quò magis commendaretur mysterii hu-
militudo, in suo discessu id relinqueret, quia, quæ ulti-
mè occurrunt ab Amicis, magis memoriæ commendantur,
Thomas. 3. Idem Sacramentum Lunà primi mensis
decimam quartam (uti communis Catholicorum do-
ctrina Græcos, qui ad fermentum tuendum contendunt
Antiqui anticipasse tempus legitimum Agni Paschalis)
post institutionem pedum & finitum cœnam legalem, uti Suarez,
Maldonatus & alii volunt instituisse; sic enim rectius ostenditur, quomodo
Christus post institutionem Eucharistiæ dederit Judæ buc-
cellam ex cœna usuali acceptam; & quomodo cœnæ legali
mysterium mox mystica successerit. 4. Sacramentum hoc
esse specie infima totali, uti communiter docent
Theologi.

Theologi cum S. Thoma q. 73. contra Aureolum & nonnullos alios, licet specie partiali diversa dici queant, si quælibet species distinctam gratiam causet; unde non sumunt quidem Sacramentum integrum secundum simplicam significationem convivii, recipiunt tamen integrum, si per illud plus non intelligatur, quam verum sacramentum aptum ab significandam & causandam mundo unicum numero esse, eò quòd sit unicum contra Christi, rectius tamen à Dicastillo, Bonac. & aliis philosophicè quidem tot numero esse Sacramenta, quot sunt continuatæ hostiæ; moraliter tamen toties numerice multiplicari, quot sunt fumentes vel sumptiones. 5. Idem sacramentum necessitate medii neque in re, nec in voce necessarium esse (uti cum S. Thoma communiter docent Theologi contra nonnullos, qui volunt, eam adultis & perseverantiam esse necessariam existimavit) cum supplicat justificationem; necessitate verò præcepti divini uti in articulo mortis, & aliquoties in vita necessariam uti communius docent cum S. Thoma Theologi contra Bonaventuram & alios negantes dari tale præceptum, vel mel tantum in vita obligare, uti Cajetanus, & alii antiques Theologi docuerunt.

III. Q. 3. *Quid de materia Eucharistia docent Theologi?* Resp. sequentia communius doceri. 1. Materiam motam esse panem triticeum (non presè, ut Dicastillo volent, ut communiter alii volunt, acceptum) usualiter azisimum, quàm fermentatum; & vinum de vite aquâ modicâ naturali ex præcepto Apostolico mixtum, tamen aqua juxta communiorum D. Thomæ & Theologorum, Suar. Vasq. Valent. Bonac. Azor. Arriag. Tann. & aliorum plurimorum sententiam prius in vinum, quàm sanguinem convertatur; licet non improbabiliter etiam immutari possit in sanguinem Lugo, Dicastillo & alii RR. docent. 2. Materiam proximam principalem esse corpus, seu substantiam panis & vini spoliatis, vel per unionem physicam substantiam juxta Valentiam; vel accidentalem juxta Vasque.

qualitatem Supernaturalem speciebus inditam, & Christi a-
 tualem sustentativam specierum, juxta Lugonem; vel per
 virtutem Sacramentum Dei parati concurrere cum Speciebus, ut secum
 concurrant corpus Christi juxta Arriagam & Pallavicinum
 & probabiliter per conversionem substantialem re-
 ductivam (ut Suar. Tann. Mend. Arr. & alii docent) vel
 ad ductivam duntaxat, ut Vasquez, Lugo, Valent. & Re-
 centiores communiùs docent, in Eucharistia posita, & per præ-
 sentiam saltem quoad modum supernaturalem (uti Arrig.
 & alii contra Lugonem contendit) ac definitivam præsentia, ubi
 non sunt juxta communiorem sententiam nec immediatè in se
 nec quidquam pati aut agere possint, utpote exten-
 sionem ad agendum & patiendum requisitam non habentia;
 in voce autem, quando species realiter corruptæ. 3. Ma-
 gis proximam minùs principalem esse ipsas species tam
 & privatas, quam occultas, ita ut Lugo & Vasq. has occul-
 tas saltem manere de fide esse putent, licet id æquè probabi-
 lius supponatur negent Suar. Arr. & alii; easque naturaliter tam agere,
 nisi probetur potestatem pati posse.

IV. Q. 3. Quid de forma Eucharistica sentiant Theologi?
 sequentia communiùs doceant. 1. Formam hanc non
 esse per motum causæ efficientis, ut Vasquez voluit, sed
 per modum partis constitutivæ Sacramenti hujus perin-
 te aliorum requiri, ut Lugo, Valent. Tann. Suar. Arri-
 & R.R. hodie plerique docent. 2. Sola ista Verba: *Hoc*
est corpus meum; Hic est sanguis meus: esse de essentia for-
 mæ, uti communitè Theologi contra Scotum volentem
 similia verba: *Qui pridè quàm pateretur*, de essentia for-
 mæ contendit. 3. Eadem verba non recitativè dun-
 taxat, ut Salmeron & alii putabant; sed verè assertivè, ut
 communitè docent, proferri; atque ut Lugo & alii
 volunt, quatenus radicaliter duntaxat, & non quate-
 nusaliter vera causare gratiam.

V. Q. 4. Quid de effectu Eucharistia doceant Theologi?
 præcipuè. 1. Nullum in corpore specialem effe-
 ctum qualitatem supernaturalem, per quam Recentio-
 rum corpus suscipientis Eucharistiam corpori Christi
 præsentari volebant, produci, sed solummodo fomitem peccati
 & varios affectus per auxilia specialia intuitu hu-
 jus

jus Sacramenti collata excitari. 2. In anima non tantum gratia & gloria augmentum, sed etiam remissionem peccati saltem venialis, & spiritualementem quandam dulcedinem, & hunc quidem effectum juxta communem opinionem produci, quando Eucharistia stomachum ingreditur, uti Coninck & Bonac. putant, aut certe ut Suar. Lug. Arr. contendunt, quando ad eum terminum faucium pervenit, ut manducata dici queat. 3. Utamque speciem causare gratiam, quam quælibet seorsum causet; sed tamen probabiliter contrarium à Suar. Val. Tann. Arriag. Esparza, Coninck, ipsoque S. Thoma docetur, & institutioni Christi conformior est, & minorem gratiam præbet Hæreticis conquerendi quòd Laicos usque privemus. 4. Piam quidem & magis consolatoriam sententiam, Suar. Lug. & aliorum docentium, quam diu causare gratiam, quamdiu in Stomacho maneat, si, ut Lugo limitat, nova dispositio accedat, tamen sententiam Vasq. Tann. Hurt. Arriag. & aliorum magis communem, & ut Arriaga ait, etiam S. Thoma opinioni conformiorem esse.

VI. Q. 5. *Quid de Ministro Eucharistia docent Theologi?* Resp. sequentia tria. 1. In casu necessitatis probabiliter quidem non tantum Clericum quemcumque, sed etiam Laicum posse dispensare Eucharistiam, si scandalum non sit, uti Suar. Regin. Laym. Fill. Arriag. & alii contra Vasq. Tann. Dicast. & alios contrarium non minus probabiliter docentes sentiunt; extra hunc casum tamen solum Sacramentum & ex hujus commissione Diaconum, qui Jurisdictione caret, & nullâ censurâ ligatus, aut peccato mortali contractus est, licitè, non aliis tantum, sed etiam sibi ipsi ministrare, quàm extra sacrificium ministrare, uti probabiliter Suar. Arr. Dicastill. Tann. & alii contra Cajet. & Lugo sentiunt. 2. Parochum tempore pestis probabiliter non ligari ad Eucharistiam administrandam, uti Suar. & alii apud & cum Dian. p. 5. tr. 3. resol. 53. contra Fill. & alios ibid. cc. docent, eò quòd Parochorum vita ad aliorum necessarios Sacramentorum administrationem sit necessaria. 3. Possè in aliquo casu plures Sacerdotes eandem

non tantum consecrare, uti fit de facto, quando Sacerdotes confessionem prestant, & tum probabiliter ex omnibus Sacerdotibus fit unus dulcedinem, nec effectus citius datur, quam omnes absolverint orem opor...

VII. Q. 6. Quid de subiecto Eucharistie doceant Theologi? Resp. sequentia precipue. 1. Subjectum capax fructuum communionis non tantum esse adultos & rationis capaces, sed etiam probabiliter Infantes & Amentes, uti Suar. ann. Bellarm. Lugo, Ar. Tann. & passim alii contra Palud. Major. & nonnullos alios docent; alioqui enim micæ de Eucharistia data Infantibus non fuissent. 2. Præceptum, quod eos uls...

VIII. Q. 7. Quid de Eucharistia prout est Sacrificium, docent Theologi? Resp. sequentia precipue. 1. Per Sacrificium hoc loco nihil aliud intelligi, quam immutationem in DEO publicâ autoritate oblatâ, quâ eundem vitæ & mortis autorem profiteamur; uti plerique Theologi describunt contra Vasq. qui negat esse de essentia Sacrificii, ut sit publicâ autoritate institutum. 2. Sacrificium probabiliter in sola consecratione consistere, quatenus illam Christus mysticè destruit, quod sit vel per separationem corporis & sanguinis vi verborum factam (ut multi dicunt) vel quatenus per illam Christus in tali statu ponitur, ut non possit actiones humanas exercere; vel certè quatenus corpus & vinum destruantur in signum autoritatis dispen-

D d 2 licet

liceat unam speciem sine altera consecrare; aut quomodo
 aliquæ animæ purgatorii statim post consecrationem pro
 ipsis factam in cælos evolâsse sint visæ. 3. Probabiliter
 tamen sumptionem esse partem integram Sacrificii, alio
 qui enim Ecclesia immeritò tam sollicitè præciperet, ut
 sacerdote post consecrationem deficiente alius substitueretur
 qui Sacrificium absolvat, uti rectè Lugo, Dicastill. & alii
 scurrunt, dicentes esse communem sententiam. 4. Probabiliter
 utriusque speciei consecrationem de facto essentia-
 ter requiri ad consecrationem, cum utraque species ad fructum
 Sacrificii vel maximè conducat; uti S. Thomas & communiter
 alii Theologi contra Henriq. Salmeron. & Sanchez. sentiant;
 licet Lugo, Tann. Suar. Bellarm. & alii rectè contra
 Vasq. sentiant, posse rationem Sacrificii in una specie salvari
 quia adhuc sufficienter separatio mystica corporis à sanguine,
 ne, vel destructio alterutrius substantiæ, panis scilicet
 vini salvaretur. 5. Effectum proprium & infallibilem
 jus Sacrificii ex opere operato causatum esse solam remissionem
 pœnæ temporalis, uti communis omnium Catholicorum
 sententia docet, teste Arriaga d. 57. n. 12. 6. Eiusmodi
 probabiliter doceat, juxta majorem dispositionem etiam maiorem
 rem per hoc sacrificium fructum obvenire; contrarium de-
 men communiùs doceri à Suar. Arriag. & aliis, eò quòd
 lum sufficiens fundamentum habeatur hunc effectum
 tribuendi. 7. Neque ab Ecclesia, nec à Sacerdote quatenus
 privata persona est, nec ab iis, qui assistunt Sacrificio, sed
 lum valorem satisfactorium Sacrificio per eorum oblationem
 nem accedere, cum neque ex autoritate, neque ex ratione
 probari efficaciter possit hic effectus, uti rectè communis
 sententia contra Suar. & Henriq. sentit. 8. A Sacerdote
 quatenus Personam Christi repræsentat, valorem quòd
 Sacrificio accedere, sed finitum tantum, uti communis
 sententia Suar. Lug. Arriag. Tann. & aliorum contra Vas-
 quez & Dicastillo docet; hoc ipso enim, quòd Christus
 Sacrificium frequentius offerri voluerit, debebat
 institui, ut finitus duntaxat ex illo fructus
 obveniret.